

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ NO PERMANENT DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 1833-2002

Fq.Con.núm. 33/27

VII legislatura

Any 2009

Núm. 22

Presidència **de l'Honorable Sra. Rosa Maria Alberdi i Castell**

Sessió celebrada dia 11 de febrer del 2009

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 9398/08**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a queixes dels usuaris per l'atenció dispensada pel servei d'urgències de l'hospital Mateu Orfila de Menorca. 322
 - 2) **RGE núm. 9581/08**, del Grup Parlamentari Popular, relativa a necessitats actuals d'especialistes a les Illes Balears. 325
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores i senyors diputats, comencem la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions. No tenim substitucions? Molt bé.

1) Proposició no de llei RGE núm. 9398/08, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a queixes dels usuaris per l'atenció dispensada pel servei d'urgències de l'hospital Mateu Orfila de Menorca.

Llavors passem al primer punt de l'ordre del dia, que correspon a la Proposició no de llei RGE núm. 9398/08, del Grup Parlamentari Popular, relativa a queixes dels usuaris per l'atenció dispensada pel servei d'urgències de l'hospital Mateu Orfila de Menorca.

Per defensar la proposició no de llei té la paraula l'Hble. Sr. Gornés per un temps de deu minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Primer de tot vull excusar l'assistència de la diputada que va firmar aquesta iniciativa, que per raons personals no ha pogut venir aquí i per tant defensaré jo aquesta proposta en nom del Grup Parlamentari Popular.

El punt de partida d'aquesta proposició ve expressat en la nostra exposició de motius d'una forma clara, en la qual expressam que l'Estatut d'Autonomia de la nostra comunitat autònoma estableix que s'ha de garantir el dret a la protecció de la salut mitjançant un sistema sanitari públic de caràcter universal i en el qual totes les persones tenen dret al coneixement i a l'exigència del compliment d'un termini màxim perquè els sigui aplicat un tractament per a les seves dolences, tot açò en el benentès que s'ha de rebre una prestació sanitària de qualitat i en les mateixes condicions i garanties que la resta de ciutadans de l'Estat espanyol. Aquests principis fonamentals són els que ens haurien de guiar en qualsevol actuació en aquesta matèria.

Som perfectament conscients també de la situació social i demogràfica en la qual ens trobam. L'augment demogràfic produït arran del fet de la immigració, juntament amb el caràcter turístic de la nostra terra que fa que durant els mesos de temporada turística alta la nostra illa, Menorca en aquest cas, experimenti un augment considerable de població, fan que repercuteixi en tots els serveis que ofereix l'illa i especialment en els serveis sanitaris. Aquests factors tenen una especial incidència a una zona concreta de Menorca, en el llevant concretament, en què es concentren les poblacions de Maó, Sant Lluís i Es Castell, i que segons les darreres dades de població suposa comptar amb més de 42.000 persones, la qual cosa implica el 50% o pràcticament el 50% de la població de l'illa.

També s'hi afegeix que en els darrers mesos han augmentat les queixes sobre alguns dels serveis que es donen en el sistema sanitari menorquí, especialment centrades a l'hospital Mateu Orfila. Pel que fa referència a l'objecte concret de la proposta d'acord que presentam avui, i com a dada que pot ser d'interès, assenyalar que de les 330 reclamacions que es varen produir l'any passat 61 van tenir incidència sobre la demora en el servei

d'urgències, la qual cosa suposa al voltant d'un poc més del 18% del total.

S'ha d'afegir a aquest fet, també, que són els mateixos responsables sanitaris de Menorca els que reconeixen que els serveis d'urgència estan saturats, adduint de qualque manera diferents factors: la manca de personal i també un suposat mal ús que els ciutadans puguin fer d'aquests serveis. Malgrat la bona disposició i la bona professionalitat del personal i de les persones que atenen el servei d'urgències tant de l'hospital Mateu Orfila com del centre de salut de Dalt Sant Joan, és cert que es produeixen de qualque manera de forma puntual, de forma periòdica també, aquestes demores. Fins i tot s'aporten dades en què es pot deduir que el 30% de les urgències hospitalàries que s'han atès a l'hospital Mateu Orfila haurien pogut ser ateses amb més agilitat si s'haguessin dirigit a l'atenció primària del Servei de Salut en tractar-se, per dir-ho de qualque manera, de patologies lleus.

Per tant, davant aquests fets, nosaltres entenem que seria bo posar un punt d'atenció per tal d'alleugerir i per tal de solucionar aquests problemes que he esmentat abans, i és per açò que hem presentat aquests dos punts d'acord que resumiré d'una forma ràpida. El primer punt el que pretén és que la Conselleria de Salut apliqui les mesures necessàries per tal de reorganitzar i potenciar l'atenció primària a la zona de llevant amb l'ampliació de l'horari d'atenció del centre de salut de Dalt Sant Joan de Maó a les 24 hores, i que el doti també de recursos humans i necessaris així com dels mitjans tecnològics i complementaris de radiologia i de laboratori per tal de reordenar de qualque manera el flux de malalts segons el nivell de gravetat de les seves patologies. I el segon punt fa referència al fet que s'insti la Conselleria de Salut del Govern a la dotació de personal necessari en el servei d'urgències de l'hospital Mateu Orfila per tal de cobrir amb garanties i dins les demores acceptables l'assistència als usuaris del sistema públic sanitari, de qualque manera reforçant-lo especialment els mesos d'estiu, que és quan es donen les puntes d'afluència més importants.

Per tant és una iniciativa que l'únic que pretén és, com he dit abans, posar el punt d'atenció sobre aquests problemes que s'han detectat i que els usuaris reflecteixen a les enquestes i a les queixes com a de necessària solució, i és per açò que nosaltres hem cregut que és del tot oportú, abans que comenci la nova temporada turística especialment, que es puguin abordar, que es puguin plantejar aquestes necessàries solucions per al nostre sistema sanitari.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Gornés. Pel Grup Parlamentari Mixt..., no vol intervenir? Llavors, pel Grup Parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds té la paraula l'Hble. Sr. Riudavets, per un temps de deu minuts.

EL SR. RIUDAVETS I FLORIT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores diputades, senyors diputats, em permetran que abans d'entrar a comentar les propostes concretes de la proposició no de llei que ens acaba d'exposar el Sr. Gornés faci una reflexió en to general, i és que sincerament vull dir, i ho dic sense acritud, que no entenc, que no puc entendre aquesta fórmula que el Partit Popular utilitza per fer oposició, que es concreta precisament en aquest tipus de proposicions no de llei. Jo crec que seria necessari un poc més de rigor, sensatesa i també una anàlisi de la situació real i efectiva del sistema de salut en aquest cas. A mi em sembla que no basta i que no hauria de bastar llegir uns titulars de diaris per fonamentar qualsevol proposta, ni basta llençar propostes sense intentar conèixer a fons la problemàtica, que crec que no es coneix o no es vol conèixer.

Entrem, llavors, al fons de la qüestió. Fixem-nos, llavors, en el que ens diu l'exposició de motius que es fonamenta, naturalment, en les propostes concretes que després haurem de votar. Així textualment aquesta exposició de motius ens diu -obrim cometes- que "reconegudes les nombroses queixes formulades pels usuaris". Bé, mirem, i el primer que hauríem de fer llavors és veure com de nombroses són aquestes queixes; 230 durant l'any 2008. Són moltes?, podríem convenir que sí, però la magnitud de qualsevol cosa s'ha de valorar respecte a una altra, un pot ser molt alt o molt baix en funció de qui té al costat. Comparem-ho, llavors, amb les rebudes durant l'any 2007, un any en què el Partit Popular encara va tenir responsabilitats de govern; llavors el 2007 hi va haver 223 queixes. 7 queixes més d'un any per l'altre. Són moltes les queixes quan governava el Partit Popular?, o són moltes les queixes ara que governa el pacte progressista? Potser sí, no dic que no, potser sí, però en tot cas eren les mateixes en una època que en una altra. Si són moltes amb el govern progressista són moltes també amb el govern del Partit Popular, i açò tenint en compte -que aquí no s'ha dit i s'ha de tenir en compte- que el 2008 es va patir una vaga de metges, una vaga de metges, per cert, a la qual va donar suport el Partit Popular, que lògicament, lògicament, va alentir el funcionament dels serveis mèdics i va generar un bon nombre de queixes, cosa ben lògica.

Jo també crec que seria important que el Partit Popular estudiés els índexs de queixes, la comparativa entre les queixes rebudes a altres centres sanitaris de la nostra comunitat autònoma i d'altres comunitats autònomes, i si s'ho haguessin mirat sabrien que el nombre de queixes a l'hospital Mateu Orfila està dins el nivell normal pel nombre d'usuaris que té i molt per sota -pel que he pogut comprovar- de les queixes que reben alguns centres allà on gestiona el Partit Popular, per exemple on és molt simptomàtic és la comunitat autònoma de Madrid.

Però bé, és cert que hi ha queixes, i com em va poder dir l'altre dia per un passadís, i això ho confirm i hi estic totalment d'acord, com em va poder dir el conseller de Sanitat, cada queixa també s'hauria de saber veure com una oportunitat de millora. En aquest sentit crec que coincidiríem, i en aquest sentit crec que s'està fent feina, ja s'estan posant mesures per millorar el servei, un servei que jo no crec que hagi empitjorat d'ençà que governava el PP, tot al contrari.

He dit que s'estan posant mesures i no ho he dit bé; que ja se n'han posades, hauria d'haver dit, que s'estan posant i que se'n continuaran posant, perquè l'opció és anar millorant sempre. De fet s'ha aconseguit que la mitjana d'urgències diàries nocturnes el 2008 sigui un 7% inferior a l'any 2007. Però així i tot, malgrat aquest avanç, s'estan posant en marxa noves i més ambicioses mesures: major informació als usuaris perquè coneguim el procés perquè s'estableixin les prioritats d'atenció, moltes queixes arriben -i açò passa aquí, a Madrid i a Catalunya, a qualsevol comunitat autònoma, a qualsevol hospital- perquè l'atenció normalment no va per ordre d'arribada sinó per prioritat de necessitat mèdica; açò moltes vegades els usuaris no ho saben, no ho entenen, necessiten major informació i s'està fent una feina molt gran en aquest sentit. Informació també de quines patologies són d'atenció als centres de salut per minimitzar una tendència creixent a acudir als hospitals per tipologies menors que poden ser ateses als centres de salut. En el cas de Maó, i vostè, Sr. Gornés, és maonès i ho coneix perfectament, l'obertura del Mateu Orfila ha generat una allau de petites patologies que van directament a l'hospital quan es podrien atendre als centres de salut. També s'estan fent una feina en la redistribució, en l'augment i en l'optimització dels recursos existents, i etcètera.

En definitiva vostè no ha pintat amb la seva intervenció, Sr. Gornés, una situació catastròfica; vostès cerquen haver-la fet així, però si llegeixen l'exposició de motius que acompanya la proposició no de llei la veritat estan dibuixant..., sí que la dibuixen, i allò que no em sembla correcte és que allò que per a vostès és normal quan governen és una catàstrofe quan governen uns altres, i la situació no és catastròfica ni crec, per tant, que les mesures que proposa la proposició no de llei que vostè ens ha exposat, siguin necessàries. No són necessàries ni crec que siguin raonables, jo crec que més aviat diria que són mesures improvisades que no tenen una base lògica. I per què dic açò?, perquè proposar una reorganització de l'atenció primària a la zona de llevant a Menorca que suposi obrir les 24 hores el centre de salut de Dalt Sant Joan és com a mínim una temeritat sense un estudi bàsic a fons.

I quant al segon punt ja he dit que s'estan prenent mesures per millorar el Servei de Salut, s'estan prenent des de l'inici d'aquest govern, des del començament que aquest govern va posar-se en marxa, i els puc assegurar que el nivell de satisfacció dels usuaris del Servei de Salut de Menorca és raonablement satisfactori. Tenint en compte que han augmentat els usuaris, tenint en compte que hi va haver una vaga de metges, tenint en compte totes aquestes coses que he dit abans, que hagi augmentat en 7 no en nombres relatius, 7 en nombres absoluts, el nombre de queixes no pot ser motiu de fer una proposició no de llei en aquests termes. Per açò és obvi que el nostre vot serà negatiu a la seva proposta. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Riudavets. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Torres per un temps de deu minuts.

LA SRA. TORRES I MARÍ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, llegint l'exposició de motius de la proposició que planteja el Grup Parlamentari Popular veim que a l'inici del seu contingut es comença fent un repàs d'uns drets sens dubte bàsics per als ciutadans amb els quals estam totalment d'acord, com no pot ser d'una altra manera. Però el que veim d'aquesta exposició de drets bàsics per als ciutadans, és un revestiment d'intencionalitat que no podem compartir perquè pareix, de la lectura de l'exposició de motius, que es vol fer una lectura interessada de la situació i es vol fer veure, sense caure en un catastrofisme, com ja hi ha fet referència l'anterior persona que ha parlat, però sí que pareix dir que hi ha un incompliment d'aquests drets bàsics que ha de garantir l'administració.

Clar que els diaris locals es fan ressò de les queixes que pugui haver dins un sistema sanitari, que és un dels serveis evidentment més importants que han de rebre els ciutadans, però de la mateixa manera que la premsa local es fa ressò d'algunes queixes que pugui haver-hi, també ens consta perquè també hem anat a l'hemeroteca que també hi ha manifestacions, contrastacions de situacions on els pacients han agraït o han estat satisfets, plenament satisfets amb el servei que han rebut. Per això tampoc no estam d'acord amb aquesta lectura interessada de l'hemeroteca, perquè també es pretén fer veure una situació que no és la real.

Evidentment el grup de l'oposició, dins les seves feines, hi ha el fet de controlar que el Govern, en aquest cas el Govern balear i en concret la Conselleria de Salut, garanteixi el benestar de tots els ciutadans i el compliment d'uns drets tan bàsics com els que es recullen a l'exposició de motius, i aquesta també és la nostra obligació. Per això nosaltres consideram que és de rigor no centrar-nos en les hemeroteques sinó anar més enllà, cercar dins els arxius públics existents i, diguéssim, plantejar-nos unes preguntes, bàsicament dues preguntes: quantes persones es queixen i per què? Llavors, anant a aquesta qüestió més concreta, també faig referència a l'expressió que s'ha fet a l'exposició de motius de "nombroses queixes", perquè si anam als arxius públics, a les dades públiques que hi ha, que estan a l'abast de qualsevol, s'ha d'apuntar que hi ha 61 reclamacions registrades durant tot l'any passat en relació a les urgències del Mateu Orfila. Quin percentatge representen aquestes 61 queixes?, doncs el 0,23% dels 26.179 usuaris atesos en el servei d'urgències de l'hospital Mateu Orfila, el 0,23%. Del total d'aquestes 61 reclamacions, més de la meitat, en concret 38, correspon als mesos de la temporada d'estiu, en concret de juny a setembre, mentre que la resta de l'any la mitjana mensual de pacients disconformes amb el servei d'urgències és de 3 persones.

En declaracions recents a la premsa el director de l'ib-salut, Josep Pomar, ha manifestat que a les Balears la proporció de metges per habitants està per damunt de la mitjana espanyola. De fet al Mateu Orfila ara hi ha més metges que fa un any, i de fet fins i tot s'ha fet un esforç perquè sobretot a la temporada d'estiu, a causa d'aquesta discontinuïtat geogràfica, demogràfica, perdó, que representa aquest increment de gent que a l'estiu s'ha reforçat amb metges, amb infermeres i amb zeladors.

Ens consta també, perquè així ha sortit publicat, que des del servei d'atenció a l'usuari, en coordinació amb el Departament de qualitat de l'Hospital Mateu Orfila, s'està editant un nou tríptic informatiu dirigit als pacients d'urgències, on s'explica el procés que realitza el personal per valorar el nivell de gravetat de les patologies i establir les prioritats. Aquest tríptic s'ha publicat en català, castellà, anglès i alemany.

També veim que hi ha queixes que fan referència al tracte personal. Evidentment és complicat controlar aquest tracte personal i també té una certa subjectivitat. Evidentment, com dic, la conselleria està fent feina i està fent una sèrie d'esforços perquè aquestes queixes més concretes en relació al tracte personal cada vegada siguin menys.

Quant a allò que fa referència al centre de salut de Dalt Sant Joan de Maó, consideram que el que es planteja pel Partit Popular no és viable, no és adequat, no és la solució, i feim nostres les paraules de l'anterior portaveu en relació al fet que aquesta solució és inaplicable. En el cas d'aquest centre en concret, les persones que necessitin rebre atenció mèdica d'urgència fins i tot es poden dirigir a l'hospital Verge del Toro de Maó, que està a poc més de tres quilòmetres, el que representa cinc minuts en cotxe, des del centre de Dalt Sant Joan.

És a dir, en definitiva no es pot pintar una situació de funcionament irregular del servei d'urgències del Mateu Orfila; el que sí pot haver-hi, i està reconegut i en això està treballant la conselleria, és en relació en aquests mesos en què hi ha un repunt demogràfic i en relació a aquestes queixes que pot haver-hi en relació al tracte personal. Correspon a la conselleria també fer una tasca pedagògica per acabar de normalitzar la situació i, de fet, vull recalcar també com ha fet l'anterior portaveu, que l'afluència a urgències ha baixat des que es va posar en marxa l'hospital Mateu Orfila. Llavors, més que res per allò que ja li he comentat i també fent meves les paraules de l'anterior portaveu, li anunciï que votarem en contra de la proposició no de llei.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies Sra. Torres. Per fer ús de la paraula per contradiccions, Sr. Gornés, té cinc minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Just per contestar alguns dels arguments, dels plantejaments que han fet els grups que m'han precedit en l'ús de la paraula. Se'ns ha acusat de no conèixer la problemàtica del sistema sanitari a Menorca. Probablement no la coneixerem a fons, no la coneixerem al cent per cent, però sí sabem que hi falten metges, sabem que hi falten metges d'urgències, sabem que hi falten oncòlegs, sabem que hi falten traumatòlegs, sabem que hi falten pediatres, sabem que hi falten radiòlegs. Tot açò ho sabem i moltes altres coses.

També sabem que les queixes s'han triplicat en els dos darrers anys. A les estadístiques que són públiques i que nosaltres hem pogut obtenir, que no són 230, són 330 queixes, les queixes s'han triplicat. És cert que moltes s'han centrat en el darrer any en el canvi de metge, que ha obligat a aquesta participació que s'ha fet a Maó. Per tant, el percentatge de queixes cap a les urgències, si obviem aquest percentatge, augmentaria moltíssim més. És a dir, a mi em basta que hi hagi un ciutadà que es queixi, que plantegi una queixa, aquesta queixa no l'hem de veure com una crítica absoluta, sinó que l'hem de veure com una voluntat del pacient, perquè el sistema millori la seva qualitat, la qualitat del servei que ell rep també millora. Per tant, que n'hi hagi una ja em basta. És a dir, l'ús que en fa la portaveu del PSOE quan abans m'acusava de lectura interessada de les estadístiques quan ha fet la lectura, a mi m'ha recordat allò del mig pollastre perhom. Escolti! Les dades són les que són, 330 queixes, i jo li he fet exactament la lectura exacta del percentatge que suposa açò.

Nosaltres amb aquesta iniciativa no volíem plantejar una crítica frontal ni als gestors, ni als responsables polítics del sistema d'aquest tema, sinó que volíem plantejar alternatives viables i de futur, perquè evidentment les hem contrastat nosaltres també. No és una opinió que només plantejarem nosaltres, sinó que altres partits polítics com pugui ser Esquerra Unida, també fan incidència sobre aquesta qüestió. Dia 14 d'agost del 2008 Esquerra Unida deia: "*todos los (...) según el edil de Alaior -d'Esquerra Unida- que se ha hecho evidente e incluso ha empeorado, es el de las largas esperas, en ocasiones incomprensibles, a que se ven obligados los pacientes que acuden al servicio de urgencias muchas veces, tal y como se expone la información suficiente...*". És a dir, no és només el PP, no són només els usuaris, no és només Esquerra Unida. Hi ha una problemàtica detectada, entenc jo, que un govern hauria d'afrontar i posar les solucions per tal de minvar açò. No estam votant aquí una exposició de motius, que estigui d'acord o no amb els arguments que hi hagi, ho puc acceptar, però el quid de la qüestió és si vostès estan d'acord amb les propostes que nosaltres plantejarem en els punts 1 i 2; és açò el que votam, no l'exposició de motius.

Jo crec que de la lectura que ha fet la portaveu del PSOE, que ha posat els usuaris com a purs percentatges, minso percentatges, millor dit, es pot fer una lectura de menyspreu cap a aquestes queixes. Jo no voldria que fos així i entenc que hauríem de fer un esforç entre tots per tal de millorar-ho. Tal vegada la situació no és catastròfica ara, però si no hi posam les mesures ja, si no ho planificam, tal vegada sí que serà catastròfica, preocupant o greu d'aquí molt poc temps. La situació és la que és, la situació de manca d'especialistes com ja he dit al principi de la meua intervenció és la que és i no pinta favorable i molt manco amb les restriccions que s'entossudeixen vostès a imposar en temes concrets com pugui ser el català i que no afavoreix precisament que venguin especialistes d'arreu de l'Estat espanyol.

Per tant, davant tot aquest panorama, senyores i senyors diputats, jo crec que sí que és més que oportú aprovar els dos punts que nosaltres presentam en aquesta proposició no de llei.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gornés.

Passam doncs a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 9398/08.

Vots a favor?

Vots en contra?

7 vots a favor, 9 en contra. Queda rebutjada la proposició no de llei.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9581/08, del Grup Parlamentari Popular, relativa a necessitats actuals d'especialistes a les Illes Balears.

A continuació passam al segon punt de l'ordre del dia que també és una proposició no de llei, la RGE núm. 9841/08, del Grup Parlamentari Popular, relativa a les necessitats actuals d'especialistes a les Illes Balears.

Per defensar la proposició no de llei té la paraula l'Hble. Sra. Castro per un temps de deu minuts. Quan vulgui, Sra. Castro.

LA SRA. CASTRO I GANDASEGUI:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, aquesta proposició no de llei tracta el tema de la manca d'especialistes perquè és un problema molt greu i no hem de permetre que pugui arribar a afectar la qualitat de l'assistència que arribi als pacients. Aquest problema l'hem tractat ja en altres ocasions en aquesta cambra, és un problema complex, multifactorial i que afecta tot l'Estat espanyol. Metges especialistes n'hi ha a Espanya, tal vegada n'hi ha suficients, el que passa és que estan molt mal distribuïts tant per especialitats com per autonomies. Precisament la nostra comunitat autònoma és una de les que més pateix aquest problema. És un problema no resolt i pensam que es fa necessari adoptar mesures tant de planificació, com per definir quines són les necessitats actuals i les previsions en un termini de deu anys. En aquest sentit va la proposta que feim mitjançant aquesta proposició no de llei.

Precisament abans la portaveu socialista ha citat el doctor Pomar. El doctor Pomar a l'Escola de Salut Pública d'Estiu va dir fa uns mesos que la manca de professionals sanitaris és un dels més importants problemes amb què s'enfronta el sistema de salut pública. A Balears precisament s'estima que falten devers 300 metges, i aquesta situació pot adquirir dimensions encara més preocupants que l'actual amb l'augment de la població que té lloc a les nostres illes. A la nostra comunitat autònoma hi ha moltes variables que fan més difícil trobar especialistes i aquestes variables afavoreixen en molts de casos la partida d'aquests especialistes cap a altres comunitats. Com hem dit abans, ja n'hem parlat moltes vegades i s'han presentat iniciatives perquè el nostre servei de salut sigui més atractiu per

als professionals, com fan altres comunitats autònomes intentant atreure els professionals cap a les seves comunitats.

Així mateix hi ha un seguit de circumstàncies a les Illes Balears que crec que fan molt necessari un estudi com el que proposem en aquesta proposició no de llei. Per exemple, molt aviat es posarà en marxa l'hospital Son Espases, una mica més endavant també funcionarà el nou hospital de Can Misses, i jo crec que aquestes dues infraestructures per si soles ja fan necessària una planificació a mig o llarg termini perquè les places d'especialistes en aquests centres es puguin cobrir perquè en faran falta molts. També el Govern ha presentat un esborrany de decret que li permetrà forçar la jubilació dels metges més grans de 65 anys, encara que ells no ho vulguin. Fins ara podien allargar la seva vida professional voluntàriament fins als 70. Si bé és cert que aquests professionals no cobreixen les guàrdies perquè n'estan exempts per la seva edat, crec que la seva experiència i la seva professionalitat es pot aprofitar en determinades especialitats que siguin deficitàries. Això també faria necessari un estudi exhaustiu de quines són les més deficitàries.

Un altre tema..., ja s'ha parlat de la falta d'especialistes en general a les illes i en particular a Menorca a l'altra proposició no de llei. Un tema que també farà interessant conèixer exactament quines són les especialitats més deficitàries, és la posada en marxa del decret del català. Aquest decret eximeix els especialistes que cobreixen les places d'especialitats més deficitàries, durant dos anys se'ls permet no haver de presentar el certificat B de català. Hem de saber exactament quines són aquestes especialitats que tenen més dèficit d'especialistes. Per tant, jo crec que totes aquestes circumstàncies justifiquen sobradament fer un estudi com el que demanem.

Un altre tema seria per exemple l'hospital de Can Misses que quan es posi en marxa ja és segur que hi haurà dificultats per trobar especialistes per cobrir el servei de radioteràpia. És un tema que també es pot planificar i veure quants en faran falta i d'on poden venir. Tota aquesta situació de manca de professionals sanitaris, com deia, es dona a tot l'Estat espanyol i això ha donat lloc a diversos estudis per tal d'intentar pal·liar aquest problema i planificar la distribució tant per especialitats com territorialment. Els treballs existents són tots a nivell estatal, n'hi ha molts i en podríem citar molts. Per exemple en podem citar un de l'Organització Mèdica Col·legial que fa un estudi en el cas de Balears i conclou que està per sota la mitjana nacional en nombre de metges. Aquest estudi fa algunes recomanacions generals per pal·liar la falta de metges, però seria necessària una major especificació de les característiques de cada comunitat autònoma, en aquest cas la nostra. Per exemple, l'estudi no té en compte l'increment poblacional, no té en compte noves infraestructures, tampoc els moviments migratoris, l'estudi inclou odontòlegs i estomatòlegs, un seguit de dèficits que no serveix específicament per a la nostra comunitat autònoma.

Un altre estudi és l'encarregat pel Ministeri de Sanitat i Consum la passada legislatura que estudia la necessitat de metges especialistes a Espanya en el període 2006-2030, informe que ara no entrarem a analitzar, però és important fixar-se precisament en una de les seves conclusions. Parla a les seves conclusions de la dificultat de planificar els professionals sanitaris. I sobretot perquè fan falta dades, registres i planificacions de recursos humans de la salut des de les mateixes comunitats autònomes. Evidentment són les comunitats autònomes les que més coneixen les seves mancances, les seves necessitats en aquest tema i seria molt convenient poder recollir tota la informació concreta i específica sobre les necessitats que en aquest tema tenen actualment les nostres illes, fent un estudi de la situació actual i que pogués planificar-se en la mesura del possible la tendència que tindrà durant els propers anys i les mesures més adients per evitar la falta d'especialistes sanitaris a les nostres illes.

És per això que presentem els dos punts, les dues propostes d'acord perquè el Parlament insti el Govern de les Illes Balears a elaborar un estudi sobre les necessitats actuals d'especialistes sanitaris a les Illes Balears, així com les previsions en aquest mateix sentit els propers deu anys. I el segon punt seria que quan aquest estudi estigués acabat, es presentés en aquesta Comissió no permanent de Salut del Parlament.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Castro. Per part del Grup Parlamentari Mixt per fixar posició té la paraula la Sra. Suárez.

LA SRA. SUÁREZ I FERREIRO:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Sra. Castro, aquest debat de la manca d'especialistes ja el vàrem tenir en el ple del 14 d'octubre de l'any passat i en aquella ocasió jo crec que nosaltres vàrem coincidir bàsicament en l'exposició de motius d'aquella ocasió i també en aquesta. Nosaltres no volem repetir els arguments d'aquell debat, però sí recordam algunes qüestions que vàrem assenyalar i que també vostè ara ha esmentat.

Tres qüestions breus. Efectivament, Balears té un problema important de manca de metges especialistes i aquest problema no és només de Balears, sinó que és d'Espanya. Dins Espanya hi ha comunitats que tenen més problemes, on aquests problemes són més greus, com és el cas d'Extremadura, el cas de Castella-La Manxa, el cas d'Andalusia i també de Balears. En el cas de Balears també coincidim, està recollit també a la seva exposició de motius, que el fet insular agreuja encara més aquesta situació, problemes de comunicacions, problemes de preus d'habitatges, problemes de nivell de vida en general. I un altre element que en aquella ocasió també vàrem destacar i és el problema de la limitada capacitat per al desenvolupament professional. Una tercera reflexió que vàrem fer en aquell moment i que ara també comentam i és que tan important és que vinguin nous especialistes com ho és evitar que se'n vagin els que tenim en aquests moments. Fet aquest plantejament, coincidim que fan falta especialistes.

Ara arribam a les propostes que vostè fa. Parla de fer un estudi sobre aquest tema. Bé, a nosaltres ens consta i ens han informat que s'ha formalitzat un conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears. Aquest estudi és un estudi que segons hem pogut saber es diu Estudi de diagnòstic i pronòstic del sistema de salut i dels serveis sanitaris de les Illes Balears. Estudi que jo entenc que va més enllà de l'estudi concret de la manca d'especialistes. Serà, per tant, un estudi global allà on jo entenc que la manca d'especialistes ha de ser un tema axial. Però com vostè mateix ha esmentat a la seva exposició de motius, efectivament el sistema de salut de les Illes Balears té molts altres problemes.

La segona qüestió que vostè planteja és que aquest estudi de manca d'especialistes es presenti en aquesta comissió. Jo crec que és important que qualsevol estudi que faci el Govern es presenti en seu parlamentària si és un estudi important o de transcendència i jo crec que aquest estudi ho serà. Per tant, jo el que li plantejaria seria una esmena, en aquest cas de substitució i és que tenint en compte que aquest estudi es farà, l'esmena concreta seria la següent. "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a presentar davant la Comissió no permanent de Salut les conclusions de l'estudi, diagnòstic i pronòstic del sistema de salut de les Illes Balears que es durà mitjançant un conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Consell Econòmic i Social". Aquesta seria l'esmena que li propòs. Insistesc, crec que tenim un acord clar de quin és el problema i jo crec que mitjançant aquesta esmena podríem arribar a un consens.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Suárez. Per part del Grup Parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Els Verds té la paraula el Sr. Alorda per un temps de deu minuts.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bona part dels arguments que han estat esgrimits són certs i hem de coincidir amb una mancança preocupant de la necessitat d'especialistes sanitaris a les Illes Balears. S'han apuntat els motius de demografia, l'increment que ha suposat la població a través de la immigració, l'envelliment d'aquesta població i fins i tot jo diria que un procés, no s'ha dit, però tothom el té molt ben identificat, un procés de medicalització de la societat, amb unes pràctiques per exemple d'urgències, fins i tot en alguns aspectes un ús abusiu del sistema sanitari, en altres senzillament un ús que s'ha incrementat raonablement a partir d'aquestes possibilitats que dona el sistema.

A més, també hi ha qüestions de caràcter conjuntural, els propers anys vendran processos de jubilacions massives per una qüestió d'un boom dins l'accés sanitari que es va produir a l'Estat, també una diferent cultura professional respecte d'allò que és l'exercici de la mateixa professió i les hores de dedicació a aquesta tasca. És un canvi de paradigma que ha tingut una repercussió en aquesta relació. I és cert que aquesta situació la veim a tot Espanya i Europa en general i en els països desenvolupats, a les Illes Balears que ja teníem una situació per

davall de metges per habitant i amb unes mancances especials, encara hi són. Unes mancances són bàsicament de caràcter econòmic, no s'incentiva prou o no cream suficients places, però n'hi ha d'altres que són d'un altre abast, estructurals. I per tant, més enllà de la reflexió sobre els recursos que s'han de destinar a la sanitat, també n'hi ha d'haver de produir aquesta oferta de metges especialistes.

De totes maneres aquí diferenciam, dins la proposta del Partit Popular, quan se circumscriu l'estudi estrictament a les necessitats d'especialistes nosaltres compartim aquesta visió més àmplia de la diagnosi, prognosi, aquest estudi que s'ha comentat que té ja molt avançat el dur-ho a terme per part del Consell Econòmic i Social perquè sí que hi ha una part d'aquesta mancança d'especialistes que queda incardinada dins una fórmula, una reflexió, sobre l'eficàcia del propi sistema, de la concentració, de les campanyes que hi ha d'haver per un ús correcte del sistema sanitari i, evidentment, una reflexió específica sobre aquesta mancança que no la pal·liarà cap mena de campanya, sinó que s'ha d'afrontar d'una altra manera.

Alguna part d'aquesta problemàtica és comuna primària, d'altra no, la mateixa reflexió sobre el nombre de metges i els *numerus clausus* que apliquen les universitats en aquesta matèria crec que és una reflexió global que l'hem de tenir, ... la mateixa conveniència d'afrontar una universitat de medicina de les Illes Balears són tot plegat una diagnosi més àmplia a la qual la reflexió sobre els especialistes ha de ser, per descomptat, molt important.

Per tant, jo crec que aquesta esmena que ha plantejat el Grup Mixt, de què hem parlat els distints grups, sobre que aquest estudi es treballi, es dugui a la comissió per poder-lo debatre entre tots i que si d'ell es deriva que hi ha d'haver algun apartat, alguna especialitat, algun aprofundiment per qüestió que no quedi prou ben radiografiat el tema dels especialistes doncs ja serà el moment de parlar-ne. Aquest estudi està, ja dic, en fase avançada. Hi ha el catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra, el doctor Guillem López Casanovas, que ha fet en aquest sentit ja uns treballs per a la Generalitat de Catalunya i que, per tant, té un coneixement en la matèria, a part d'altres col·laboradors que també creim que ens poden donar unes claus per entendre i per encaixar aquesta dificultat dels especialistes dins una visió més global de tot el sistema sanitari i els seus reptes de futur.

Per tant, aquesta és la nostra proposta, aquesta esmena i aplicar-la entre tots si no, evidentment, votariem en contra, però creim que el debat que ens planteja el Grup Popular és un debat que realment l'hem d'afrontar i l'hem de reflexionar i reaccionar-hi perquè el sistema sanitari de les Illes Balears estigui a l'alçada de les demandes actuals i sobretot de les demandes que vénen del futur. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Alorda. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Sr. Gascón, per un temps de deu minuts.

EL SR. GASCÓN I MIR:

Gràcies, presidenta. Sra. Castro, jo li agraeixo aquesta proposició que ha fet vostè perquè he de confessar que a mi la planificació i la gestió sanitària són els temes que més m'agraden, a part de la meua feina en concret. A mi no m'agrada parlar de segons quins temes en públic com són, possiblement, les queixes i aquestes coses, un tema un poquet escabrosos en el qual jo no sol entrar, però sobre planificació sí. La planificació m'agrada, per tant, m'agrada aquesta proposta que ha fet vostè.

Quan parlava abans a l'anterior proposició me'n recordava jo de la planificació que fèiem els anys noranta. Per exemple, els primers cinc anys dels anys noranta quan vàrem estudiar amb el doctor Àrias, que va ser gerent de Menorca, varen tancar les urgències 24 hores de d'alt Sant Joan que ara, avui, demanen obrir i les va tancar l'estimat Tolo Cabrer, el recordat Tolo Cabrer, que era un gran professional, un gran director provincial i un gran conseller, que va tancar el que avui volem obrir. Jo record el que jo vaig estudiar i vaig participar en aquest estudi.

M'agrada la gestió i, per tant, m'agrada saber que no hi manquen oncòlegs avui a Menorca, m'agrada la gestió i sé que hi ha traumatòlegs, m'agrada la gestió i sé que hi manquen pediatres, n'hi ha dos, lamentable. Jo vaig intentar parlar ja d'això que parlam avui, vaig fer una proposició no de llei que després no vaig presentar pel que li diré a continuació. Jo supòs que vostè quan parlava de l'OMC, de l'Organització Mèdica Col·legial, parlava de l'estudi del Rodríguez Sendín, del *Mapa de necesidades*,

Mapa de necesidades, clar, ells parlen fins al 2007, diuen que la Unió Europea amb l'estudi aquest que agafa el sistema de dades ESCRI de la Unió Europea i de l'ONG, diu que hi ha d'haver 381 metges per 100.000 habitants. A Espanya... en el 2020, Espanya en el 2007 estava en els 380. El que sí és cert és que Balears està en els 369, és menys, però també els metges en exercici i *los médicos en reserva* la proporció és de 2 a 4. Vull dir, que per cada quatre metges col·legiats, n'hi ha dos a la medicina pública, per tant, és teòric això, Sra. Castro, i jo també ho sé, però hi ha metges en reserva que només fan privada, en un moment donat poden fer pública, però hi són. Ara, que manquen metges? Cert.

A Balears dels 4.000 i busques de metges col·legiats de menys de 65 anys n'hi ha 800 que abans de deu anys acabaran perquè tendran 65 anys, i jo seré un d'ells afortunadament, però en quedaran 2.700 encara, i han de veure que hem de fer per planificar que sí hi hagi suficients metges. Aquest és el plantejament que jo vaig fer, però el conseller de Salut, els dies dels pressuposts per a aquest any, i jo suposo que estaven vostès a baix a l'hemicicle, va dir que estaven pactant un estudi amb el CES per tal d'estudiar això i va ser quan jo vaig retirar la meua proposició no de llei i vaig anar al CES, que està just aquí davant, i em varen donar aquest document que supòs que tenen tots vostès i que diu, a la tercera part, que l'estudi que faran són

les preguntes de si són suficients els recursos actuals per atendre la població, quines mancances o necessitats es produeixen en els propers cinc, deu, vint anys en qüestió de recursos; cap on ha d'anar la planificació dels recursos per intentar pal·liar aquestes mancances; quina fórmula o fórmules de previsió i finançament faran sostenible el sistema? Escolti això que n'hi ha per sucari-hi pa. Quin paper pot desenvolupar la sanitat privada o la concertació de serveis públics; quins mecanismes de col·laboració entre el sistema sanitari públic i el sistema de sanitat privada hauran de tenir; són les preguntes que ens feim.

Aquestes preguntes són un estudi que el CES ha encarregat al Sr. López Casasnovas, com deia el Sr. Alorda, a Mireia Jofré de la Universitat de Londres, etc., que l'han de tenir durant uns mesos i sembla ser, jo dic sembla ser perquè no ho sé, que la Conselleria de Salut l'ha de conveniar, supòs que per pagar al CES perquè cobrin els seus autors, però l'estudi aquest s'ha començat, tenen nou mesos per fer-ho.

Donarem suport a la seva proposició perquè consideram que és molt assenyada, però és veritat que hem de veure el problema, hem de planificar el problema, crec que s'està fent, per tant, m'agrada més la proposta de la Sra. Suárez a la qual donarem suport.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gascón. Sra. Castro, per respondre en el torn de contradiccions, té la paraula per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CASTRO I GANDASEGUI:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta. Bé, la nostra intenció amb aquesta proposició no de llei és parlar específicament del tema de la manca d'especialistes, volem saber quants i quines especialitats. Ens parlen d'aquest estudi global que s'ha encarregat al Consell Econòmic i Social, per cert que ja sembla que està molt avançat, però encara s'ha de conveniar. Més enllà d'això el que volem és un estudi concret, aquest seria un estudi global, bé, aniria més enllà del que ha fet fins ara cada any el Consell Econòmic i Social, però naturalment es presentarà en el Parlament, no fa falta la seva inclusió en aquesta proposició no de llei. Aquesta proposició no de llei pretén una altra cosa, pretén un estudi específic. Quin problema hi ha per aprovar que es faci un estudi específic sobre la manca d'especialistes a la nostra comunitat autònoma si ja es fa un estudi global que es podria completar amb la nostra proposta.

Diu el Sr. Alorda que dins de l'estudi global la manca d'especialistes segurament serà una part important, que estan estudiant el global i ja veurem, quan ens ho presentin, si farà falta completar qualche cosa amb el tema dels especialistes, doncs posem ara, a medicina ens agrada molt prevenir, posem la prevenció abans d'haver de posar el remei. Si ara està això en fase d'embrió, pel que veig, està començant a fer-se aquest estudi, doncs, feim aquesta proposta al Govern perquè es faci un estudi específic sobre la manca d'especialistes perquè el Sr. López Casasnovas, del qual vostès parlen, és un gran especialista en temes de finançament, però pot ser això seria un tema una mica més concret i més específic.

Sr. Gascón, l'estudi de l'Organització Mèdica Col·legial ja li dic que no inclou odontòlegs ni estomatòlegs i tampoc no inclou el 25% de metges que no fan medicina assistencial. Per tant, és un estudi bastant incomplet.

Amb aquesta proposició el que es pretenia era que de la nostra comunitat sortís un estudi específic dels problemes de la nostra comunitat autònoma quant a la manca d'especialistes i no veig per què no es pot aprovar si precisament, com dic, seria un complement a aquest estudi global i més ampli que s'encarrega al Consell Econòmic i Social. M'agradaria entendre els motius pels quals no es pot especificar aquest tema.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Castro. Entenc, per la seva intervenció, que no accepta la proposta que li ha fet la Sra. Suárez. Perdoni.

LA SRA. CASTRO I GANDASEGUI:

Perdó, Sra. Presidenta, no ho havia comentat. Si volen, es pot afegir aquest punt com un tercer punt a la nostra proposició no de llei.

LA SRA. PRESIDENTA:

Els deixo tres minuts perquè es posin d'acord. No? Volen passar, idò, a la votació els altres grups, no?

Passam, doncs, a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 9581/08.

Vots a favor? Molt bé.

Vots en contra?

7 vots a favor, 9 en contra.

Per tant, queda rebutjada la Proposició no de llei 9581/08.

No havent'hi més assumptes a tractar, i esgotat l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS